

Quatre decennis d'horror i fantasia a Sitges

Com cada any quan s'acosta el mes d'octubre, el Festival Internacional de Cinema de Catalunya, a Sitges, es prepara per obrir les portes i donar el tret de sortida a una setmana frenètica en què el setè art –i sobretot el gènere fantàstic– serà l'únic protagonista.

Tot a punt per a la 40a edició.

Enguany es fa la quarantena edició del festival, que tingué lloc per primera vegada l'any 1968. En aquella ocasió s'hi projectaren films tan il·lustres o tan rellevants com ara *Alphaville*, de Jean-Luc Godard, i *El ball dels vampirs*, de Roman Polanski, més alguns títols que llavors degueren resultar només entretinguts i entranyables i que avui són autèntiques relíquies, com ara *L'illa del terror*, de Terence Fisher. Passats quatre decennis, i havent crescut moltíssim tant el nombre de pel·lícules que es projecten a cada edició, com el nombre de seccions, com la qualitat i el prestigi dels cineastes que per un motiu o per un altre el visiten, com també la repercussió mediàtica, es pot dir que el Festival de Cinema de Catalunya és, ara com ara, un dels més consolidats de tot Europa.

La inauguració i els homenatges.

El festival d'enguany s'inaugurarà amb un dels films de l'estat espanyol més esperats de la temporada, *El orfanato*, del català J. A. Bayona, interpretat per Belén Rueda, Geraldine Chaplin i Montserrat Carulla, i produït pel prestigiós i sempre fiable Guillermo del Toro. *El orfanato* és un relat de terror psicològic que ha suscitat encesos elogis entre els crítics i espectadors que ja han tingut l'oportunitat de veure-la. Les expectatives posades en l'*opera prima* de Bayona, a més, han estat refermades fa poc pel fet que l'Acadèmia Espanyola de Cinema l'ha

pre-seleccionada com una de les tres possibles candidates a ser nominades als Oscar d'aquesta temporada.

Per una altra banda, el gran homenatge d'aquest quarantè festival anirà dedicat a un dels clàssics més influents i més indiscutibles del cinema fantàstic, *Blade Runner*, de Ridley Scott, que enguany fa 25 anys que es va estrenar. L'homenatge al mític film de Scott ja comença des del cartell del festival mateix, en el qual es pot veure la imatge representativa de sempre –la monstruosa i entranyable figura de King Kong– feta en papiroflèxia, i encarant-se a un unicorn daurat també fet de paper, una referència explícita al petit unicorn que el personatge de Harrison Ford elabora en un moment de la

Cartell del film *Blade Runner*, que es va estrenar fa 25 anys.

pel·lícula, basada en un dels relats més inquietants de Philip K. Dick.

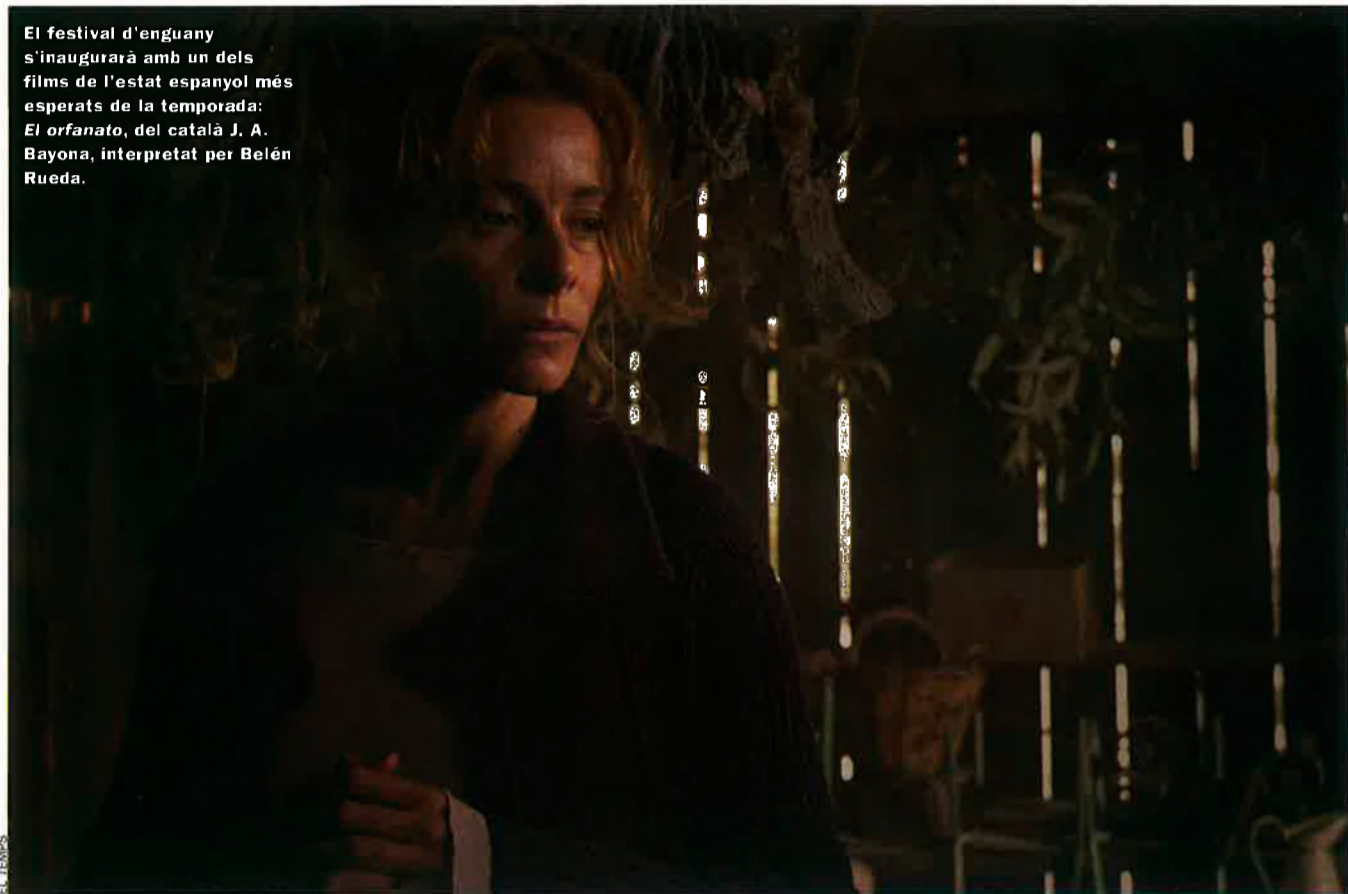
L'homenatge a *Blade Runner* es completarà amb la visita al Festival de dos dels màxims responsables de la qualitat i de la influència d'aquesta pel·lícula en la història del cinema de ciència-ficció modern: Syd Mead (un dels dissenyadors de producció més reconeguts del cinema fantàstic i d'acció actual, que també participà a *Aliens* i *Missió impossible III*, per exemple) i Douglas Trumbull, responsable dels efectes visuals i fotogràfics que amb el film de Scott varen marcar una fita a l'hora de descriure cinematogràficament la cacotopia post-moderna, i que anys abans ja havia enlluernat tot el món amb els efectes especials de la mítica *2001: Una odissea de l'espai*, de Stanley Kubrick.

Per completar la dosi de *Blade Runner*, es projectarà finalment allò que, diuen, és el muntatge final de la pel·lícula, la qual cosa resulta alhora morbosa i interessant. Perquè si hi ha una pel·lícula en la història del cinema modern que tingui versions diferents i fins i tot contradictòries és, sens dubte, la pel·lícula de Scott.

La secció oficial. És el centre d'atenció ineludible del festival, la seva raó de ser, i sota l'etiqueta de "Secció Oficial Fantàstic" presenta una diversitat prou interessant de propostes, que van des de la ciència-ficció i la innovació fantàstica al terror o el thriller.

En la competició oficial d'enguany, hi conviuen els experts una mica *freaks* del cinema de terror més sanguinari i més brut (com per exemple Rob Zombie, que hi presenta *Halloween*) fins a l'esperadíssim tercer film que ha dirigit un dels actors actuals més il·lustres i més respectats (Sir Anthony Hopkins, que hi presenta *Slipstream*). Una altra de les figures importants que també competirà per emportar-se el màxim guardó del Festival és el cineasta coreà Chan-wook Park, que hi oferirà la seva penúltima pel·lícula, *I'm a cyborg, but that's ok* ('Sóc un ciborg, però ja està bé'). Un altre dels noms estel·lars que prometen excitar i remoure el públic que assisteixi al festival és el del prolífic, adrenalínic, hiperbòlic i sempre ultraviolent Takeshi Miike, amb *Sukiyaki Western Django*.

El festival d'enguany s'inaugurarà amb un dels films de l'estat espanyol més esperats de la temporada: *El orfanato*, del català J. A. Bayona, interpretat per Belén Rueda.

De totes maneres, són els cineastes de l'estat espanyol els qui tindran més representació a la secció oficial. Per començar, el català Jaume Balagueró, que, juntament amb Paco Plaza, presenta la nova producció de terror, titulada *Rec*, passant per *El rey de la montaña*, de Gonzalo López-Gallego i *Los cronocrímenes*, de Nacho Vigalondo, i acabant amb *La habitación de Fermat*, de Luis Piedrahita i Rodrigo Sopena. Un dels films més esperats del Festival, que ha estat precedit per un èxit rotund i sorprenent al darrer festival de Sundance, és *Teeth* ('Dents') de Mitchell Lichtenstein, que conta la història d'una adolescent que vol conservar la virginitat a qualsevol preu, però no pas per conviccions religioses o morals de cap mena, sinó perquè té una vagina dentada que, més que no pas prometre plaer a qui l'aconsegueixi, li assegura talls i dolors immensurables.

Recordem que el premi a la millor pel·lícula a l'edició del festival de l'any passat fou per a *Rèquiem*, de Hans-Christian Schmid.

Les altres seccions. La secció Oficial Fantàstic Curts completa el bloc de llargs i servirà possiblement per a descobrir alguns noms de joves cineastes prometedors. A l'Oficial Premiere, en canvi, es podrà assistir a l'estrena de les darreres obres d'alguns dels cineastes més rellevants del moment: Woody Allen hi presentarà *Cassandra's Dream*; James Wan (director de *Saw*) hi portarà *Dead Silence*; Brian de Palma –guardonat no fa gaire amb el Lleó de Plata al millor director al Festival de Venècia– hi mostrarà el seu nou film, *Redacted*, que tracta sobre la guerra de l'Iraq. Això, pel que fa als noms més coneguts i comercials. Entre els noms més interessants i més audaçs i ja també coneguts de sobres pels públics

El gran homenatge del festival serà dedicat a un clàssic indiscutible: 'Blade Runner'

internacionals, es podran veure les noves produccions de Takeshi Kitano, de Johnny To i de Matthew Vaughn, que hi durà *Stardust*, el segon film com a director després de la sorprenent, desimbolta i vigorosa *Layer Cake*.

El festival completa l'oferta amb més seccions ja conegudes pel públic habitual. Per exemple, Oficial Noves Visions, que oferirà una mostra del cinema més jove, dues seccions per a llarg-metratges i curt-metratges d'animació (Anima't llargs i Anima't curts), la secció Orient Express, dedicada al cinema oriental, i tres seccions més, especialitzades en diverses variacions o subgèneres del cinema fantàstic més de terror –Midnight X-Treme, Mondo Macabro i American Gothic. A tot això, s'hi han d'afegir també les sessions especials i d'homenatge, que inclouran, entre molts més, projeccions de films d'autors tan diferents entre si com Ingmar Bergman, William Friedkin, Marco Ferreri, Fritz Lang, Jacques Tati, John Landis, Joe Dante i George A. Romero.

Pere Antoni Pons